

POSTANOWIENIE

Dnia 20 maja 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Korzeniowski

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym wniosku W. K. prokuratora Prokuratury Krajowej o zbadanie spełnienia przez SSN Agnieszkę Żywicką wymogów niezawisłości i bezstronności,
w sprawie
z odwołania J. P.
od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.
o zasiłek chorobowy,

odrzuca wniosek.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Toruniu w sprawie J. P. przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych w T. przedstawił Sądowi Najwyższemu zagadnienie prawne: „Czy od kwoty zasądzonej tytułem zwrotu kosztów postępowania odwoławczego należą się odsetki, w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego, za czas od dnia uprawomocnienia się orzeczenia, którym je zasądzono, do dnia zapłaty (art. 98 § 1(1) zd. 1 k.p.c.), czy też za czas po upływie tygodnia od dnia jego ogłoszenia do dnia zapłaty, a jeżeli orzeczenie takie podlega doręczeniu z urzędu - za czas po upływie tygodnia od dnia jego doręczenia zobowiązanemu do dnia zapłaty (art. 98 § 1(1) zd. 2 k.p.c.)”. Sprawa ma sygnaturę III UZP 3/25.

We wniosku z 17 kwietnia 2026 r., prokurator Prokuratury Krajowej W. K. wniósł o:

1) stwierdzenie niespełnienia przez sędzię Sądu Najwyższego Agnieszkę Żywicką wymogów niezawisłości i bezstronności z uwagi na okoliczności towarzyszące jej powołaniu i jej postępowaniu po powołaniu, co w okolicznościach sprawy o sygn. II UZP 3/26 w przedmiocie rozpoznania pytania prawnego w sprawie z odwołania J. P. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T., o zasiłek chorobowy, może doprowadzić do naruszenia standardu niezawisłości lub bezstronności, mającego wpływ na wynik sprawy przy uwzględnieniu okoliczności dotyczących charakteru sprawy;

2) niepodejmowanie przez sędzię Agnieszkę Żywicką do czasu rozpoznania wniosku dalszych czynności, poza czynnościami niecierpiącymi zwłoki;

3) wyłączenie sędzi Agnieszki Żywickiej od rozpoznania sprawy sygn. II UZP 3/26.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek podlega odrzuceniu na podstawie art. 29 § 10 ustawy z 2017 r. o Sądzie Najwyższym ze względu na brak formalny z art. 29 § 5 tej ustawy.

Wnioskodawca pominął we wniosku tę część warunku koniecznego (*sine qua non*) z art. 29 § 5, która pozwala otworzyć badanie testu niezawisłości sędziego, a zależy od wskazania i wykazania, że okoliczności towarzyszącego powołaniu sędziego i jego postępowania po powołaniu w okolicznościach danej sprawy mogą doprowadzić do naruszenia standardu niezawisłości lub bezstronności, mającego wpływ na wynik sprawy z uwzględnieniem okoliczności dotyczących uprawnionego oraz charakteru sprawy.

Brak jest tego we wniosku.

Test niezawisłości sędziego w trybie określonym w art. 29 ustawy z 2017 r. o Sądzie Najwyższym ma charakter indywidualny a nie generalny, podobnie jak procesowe wnioski o wyłączenie sędziego (art. 48, art. 49 k.p.c.). Tak też należy rozumieć wskazane przez ustawodawcę "okoliczności towarzyszące jego powołaniu i jego postępowania po powołaniu".

Przez okoliczności towarzyszące powołaniu sędziego na tle art. 29 § 5 ustawy o Sądzie Najwyższym należy rozumieć nie okoliczności o charakterze generalnym, odwołujące się do systemowych rozwiązań procesu powoływania sędziów (a zatem w istocie okoliczności dotyczące sposobu ich powołania), lecz indywidualne okoliczności powołania, odnoszące się do konkretnego sędziego objętego wnioskiem o przeprowadzenie tzw. testu niezawisłości i bezstronności (por. choćby postanowienia Sądu Najwyższego z 13 października 2023 r., III CB 44/23, z 6 marca 2024 r., III CB 18/24, z 4 października 2024 r., I ZB 54/24 i dalsze powołane w nich orzeczenia).

Z mocy ustawy okoliczności towarzyszące powołaniu sędziego Sądu Najwyższego nie mogą stanowić wyłącznej podstawy do podważenia orzeczenia wydanego z udziałem tego sędziego lub kwestionowania jego niezawisłości i bezstronności (*verba legis* art. 29 ust. 3 ustawy o Sądzie Najwyższym).

Wskazanego braku nie zastępuje argumentacja wniosku dalej idąca.

Przed wszystkim dlatego, że ustroj i właściwość sądów oraz postępowanie przed sądami określają ustawy (art. 176 ust. 2 Konstytucji RP).

Sędziowie w sprawowaniu swojego urzędu są niezawisli i podlegają tylko Konstytucji oraz ustawom (art. 178 Konstytucji RP).

Orzeczenie Sądu polskiego lub zagranicznego nie jest źródłem prawa powszechnego i dlatego nie zastępuje ustawy (art. 87 Konstytucji RP).

W kwestiach ustrojowy sądowictw prymat ma polskie prawo.

Podstawy wyłączenia sędziego od orzekania nie stanowią też art. 45 ust. 1 Konstytucji, a także powołane we wniosku przepisy prawa międzynarodowego. Kwestie sporne jakie wystąpiły w tym zakresie rozstrzygnęły orzeczenia polskiego Trybunału Konstytucyjnego, w tym wyroki: z dnia 20 kwietnia 2020 r., U 2/20, z dnia 2 czerwca 2020 r., P 13/19; z dnia 7 października 2021 r., K 3/21; z dnia 24 listopada 2021 r., K 6/21; z dnia 23 stycznia 2022 r., P 10/19; z dnia 10 marca 2022 r., K 7/21.

Organizacja własnego wymiaru sprawiedliwości należy do Rzeczypospolitej Polskiej. Konstytucja RP i wyroki Trybunału Konstytucyjnego nie mogą zatem tracić swojego pierwszeństwa.

Prymat prawa unijnego nie obejmuje wymiaru sprawiedliwości. Potwierdziły to wskazane wyroki Trybunału Konstytucyjnego.

Trybunał Konstytucyjny stwierdził w szczególności, że ani art. 90 ust. 1, ani też art. 91 ust. 3 Konstytucji RP nie mogą stanowić podstawy do przekazania organizacji międzynarodowej (czy też jej organowi) upoważnienia do stanowienia aktów prawnych lub podejmowania decyzji, które byłyby sprzeczne z Konstytucją RP. W szczególności wskazane tu unormowania nie mogą posłużyć do przekazania kompetencji w zakresie, który powodowałby, iż Rzeczpospolita Polska nie może funkcjonować jako państwo suwerenne i demokratyczne (wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 14 lipca 2021 r., sygn. akt P 7/20).

Wyroki ETPCz skierowane są do Państwa i nie zmieniają w tym zakresie bezpośrednio prawa polskiego. Tak samo wyroki TSUE. Należy odróżnić sferę prawa wspólnego unijnego oraz sprawy dotyczące niezależności sądów i niezawisłości sędziów, ustroju sądów, które nie zostały przekazane Unii Europejskiej zgodnie z zasadą przyznania - art. 5 ust. 1 i ust. 2 Traktatu o Unii Europejskiej.

Skoro ustrój i właściwość sądów oraz postępowanie przed sądami określają ustawy, to uchwały Sądu Najwyższego nie mogła wyłączyć od orzekania określonej grupy sędziów, a tym bardziej indywidualnego sędziego.

Sumując, wskazany brak formalny uzasadnia odrzucenie wniosku.

[r.g.]